

Öhrlings

PRICEWATERHOUSECOOPERS

Revisionsrapport

Granskning av delårsrapport per

2009-07-31

Söderköpings kommun

2009-09-24

Matti Leskelä

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
2	Inledning	2
2.1	Bakgrund	2
2.2	Syfte, revisionsfråga och avgränsning	2
2.3	Metod	3
3	Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed	3
3.1	Resultatanalys	3
3.2	Balanskravet	4
3.3	Granskningsresultat balansräkning	5
4	Måluppfyllelse	6
4.1	Finansiella mål	6
4.2	Mål för verksamheten	7

1 Sammanfattning

Komrev inom Öhrlings PricewaterhouseCoopers har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat kommunens delårsrapport för årets sju första månader. Uppdraget ingår i som en obligatorisk del av revisionsplanen för 2009.

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som kommunfullmäktige beslutat. Revisorernas uttalande avges i den bedömning som de avlämnar till kommunfullmäktige i samband med att delårsrapporten behandlas.

Resultaten i delårsrapporten är, enligt vår bedömning, till viss del förenliga med de mål som fullmäktige beslutat om.

Ett uttalande om måluppfyllelse är inte alldeles lätt att göra då mätbara indikatorer bara finns för vissa verksamhetsområden. De mätbara målen har dock delvis kunnat uppfyllas hittills under året.

Delårsrapporten uppfyller delvis syftet att för fullmäktige utgöra ett underlag för styrning, ledning och kontroll av den samlade kommunala verksamheten.

Delårsrapporten har i allt väsentligt upprättats enligt lagens krav. Delårsrapporten bedöms till viss del upprättats i enlighet med god redovisningssed samt kommunal praxis.

Vi ser det som en brist att många större tillgångs- samt skuldposter inte stämts av ordentligt i samband med upprättandet av delårsrapporten. Processen kring bokslutsupprättande samt de löpande avstämningsrutiner måste förbättras.

Kommunens helårsprognos pekar på att det finansiella långsiktiga resultatmålet för året inte kommer att uppnås. Budgeterat resultat för året beräknas dock kunna uppnås.

Vi kan konstatera att balanskravet för 2009 kommer att uppnås enligt kommunens prognos. Nämndernas samlade budgetavvikelse är totalt sett relativt liten varför den ekonomiska balansen kan ses som relativt god.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Kommuner och landsting är enligt den kommunala redovisningslagen (KRL), skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början. Delårsrapporten ska omfatta minst sex och högst åtta månader.

I och med Kommunallagens regler om god ekonomisk hushållning så har det tillkommit en uppgift för revisorerna att bedöma hur väl delårsrapportens resultat överensstämmer med de mål med betydelse för god ekonomisk hushållning som fullmäktige fastställt.

KL 9 kap 9 a §

Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten som enligt 8 kap. 20 a § skall behandlas av fullmäktige och årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning skall biläggas delårsrapporten och årsbokslutet.

Revisorernas bedömning av delårsrapporten ska grundas på det ekonomiska resultatet och uppfyllelsen av fullmäktiges mål för ekonomi och verksamhet.

2.2 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Granskningen ska besvara följande revisionsfråga:

- Är resultatet i delårsrapporten förenligt med de mål fullmäktige beslutat?

Följande kontrollmål är aktuella:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Uppfyller resultatet i delårsrapporten de av fullmäktige fastställda finansiella målen?
- Uppfyller resultatet i delårsrapporten de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten?
- Uppfyller delårsrapporten syftet att ge fullmäktige möjlighet att använda den som ett underlag för styrning, ledning och kontroll av den samlade kommunala verksamheten?

Granskningen inriktas mot att granska vilken information som lämnas i delårsrapporten samt rutinerna vid upprättandet. Vid granskningen av rutinerna ingår att bedöma periodiseringar, värderingar samt prognoser. Granskningen av räkenskaperna är översiktlig i syfte

att ge underlag för att bedöma utfallet gentemot de finansiella mål som fullmäktige fastställt. Granskningen syftar även till att bedöma om det ekonomiska resultatet kan anses vara rättvisande.

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapporten som enligt 8 kap 20 a § KL ska behandlas av kommunfullmäktige.

2.3 Metod

Granskningen har utförts genom:

- Dokumentstudier av relevanta dokument
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi för att få underlag till bedömningen av om resultatet är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen
- Kontroll av specifikationer och underlag till väsentliga balansposter i den omfattning som krävs för att i allt väsentligt säkerställa en rättvisande redovisning
- Översiktlig analys av resultaträkning samt resultatprognos för året

Granskningen har utförts i enlighet med Komrevs granskningsprogram för granskning av delårsrapport av Matti Leskelä vid Komrev inom Öhrlings PricewaterhouseCoopers.

3 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

3.1 Resultatanalys

De totala nettokostnaderna och skatteintäkterna uppvisar mycket små procentuella förändringar för det första halvåret. Resultatet för årets första sju månader är positivt och uppgår till +10,6 mnkr jämfört med +13,9 mnkr för första halvåret 2008.

	Jan-juli 08	Jan-juli 09	Förändring
Verksamhetens nettokostnader	-342,4	-342,7	0,1%
Skatteintäkter och utjämning	360,1	359,7	-0,1%
Finansiella poster	-3,9	-6,4	
Resultat	13,8	10,6	

En förklaring till de låga nettokostnadsökningarna står att finna i förändrade redovisningsprinciper för timlöner. Delårsresultatet 2008 belastas med timlöner för åtta månader (dec-07 till juli-08) medan sju timlönemånader (dec-08-juli-09) ingår i årets siffror. Av Socialnämndens kommentarer framgår att personalkostnaderna för januari-juli är drygt 6 mnkr

lägre än för föregående år. Socialnämnden redovisar detta på ett tydligt vis i sina bokslutskommentarer. Vi saknar dock en kommentar samt analys i den övergripande förvaltningsberättelsen om den förändrade redovisningsprincipens resultateffekt.

Vidare är det vid en analys av nettokostnadsförändringen också viktigt att beakta att semesterlöneskulden per 31 juli är 18,0 mnkr medan den vid föregående års delårsbokslut värderades skuldposten drygt 10 mnkr högre. Detta innebär att föregående delårsresultat belastades med högre kostnader till följd av den osäkerhet som fanns om semesterlöneskuldens storlek. Detta bidrar till att nettokostnadsökningen för året blir låg.

Delårsbokslutets uppbokade semesterskuldpост har stämts av mot uppgifter i kommunens personaladministrativa system. Mindre differens föreligger men skulden är ändå rättvisande i förhållande till den uppgift som PA-systemet i samband med granskningen uppvisade per 31 juli.

Vår granskning visar att det redovisade resultatet för perioden hade varit avsevärt bättre om ytterligare ett antal poster rätteligen hade bokförts som intäkter i delårsbokslutet. För redovisning av detta hänvisas till avsnitt 3.3.

Prognosen för helåret pekar på ett positivt resultat om +3,2 mnkr., vilket är 2,7 mnkr bättre än budgeterade årsresultat om +0,5 mnkr.

Avvikelsen mot budget i mnkr fördelar sig enligt följande i kommunens helårsprognos:

Nämndsavvikelse	-0,9
Finansförvaltningen	+3,7
Summa avvikelse	+2,7

Bland nämnderna har Socialnämnden en negativ prognos på -2,2 mnkr. Kommunstyrelsens fastighetsförvaltning beräknas få ett helårsutfall som är +1,3 mnkr bättre än budget. Övriga verksamhetssektorer följer budget.

Ekonomi uppvisar totalt sett balans och den ekonomiska situationen ter sig relativt ljus trots att skatteintäkterna jämfört med föregående år är i stort sett oförändrade.

3.2 Balanskravet

Balanskravet är uppfyllt för första halvåret. Kommunens prognos för helåret pekar på att balanskravet för helåret kommer att uppfyllas.

3.3 Granskningsresultat balansräkning

Vi bedömer att kommunens delårsrapport är upprättad i enlighet med lagens krav. Delårsrapporten är dock, enligt vår bedömning, endast delvis upprättad i enlighet med god redovisningssed och praxis i kommuner. Det finns brister i såväl löpande avstämningsrutiner som vid bokslutsavstämningarna.

Vi har översiktligt granskat de periodiseringar som är gjorda i samband med delårsrapporten och konstaterar att det finns ett antal väsentliga poster som inte har periodiserats korrekt.

Nedanstående är väsentliga poster som enligt vår bedömning ej hanterats korrekt i delårsbokslutet:

Delar av arbetsgivaravgifterna har förändrats (i enlighet med SKL-cirkulär från juni) vilket innebär att kommunerna har en fordran som borde ha intäktsförts på årets sju första månader. Del av sjukförsäkringspremierna till FORA som kommun belastats med under det första halvåret krediteras under september månad. Om fordran hade bokats i delårsbokslutet så hade resultatet förändrats med **+1,4 mnkr**.

Vidare har kommunen i enlighet med SKL:s uppgifter en fordran gällande kommunal fastighetsavgift som vid en periodisering inneburit en resultatförändring om **+2,9 mnkr**. Beloppet är inräknat i budget samt prognos men ej i delårsbokslutets resultat.

Engångsutdelning från Sveriges kommuner och landsting (SKL) har ej intäktsförts i delårsbokslutet. En enligt vår mening korrekt redovisning skulle förändrat resultatet med **+0,8 mnkr**.

Slutavräkningsskuld för skatteintäkter är för högt upptagen. Resultateffekt vid periodisering enligt SKL uppgår till **+0,4 mnkr**.

Den upplupna räntekostnaden har uppskattats utifrån budgeterad nivå. Vår gjorda uppskattning utifrån faktisk låneskuld samt faktiska räntenivåer visar att ränteskulden är för högt upptagen. En korrekt periodisering hade inneburit en resultatförbättring om ca **+1,0 mnkr**.

Om ovanstående poster hade redovisats som intäkter på det första halvåret så hade resultatet förbättrats med **6,5 mnkr**.

Gällande pensioner har ingen ny prognos tagits ut från kommunens sida i samband med delårsrapporten. Detta innebär att pensionsavsättning, skulden för individuell del samt ansvarförbindelsen för pensioner är bokförd till samma belopp som vid senaste årsskiftet. Osäkerhet föreligger kring tänkbar delårsresultateffekt.

Kommunens banktillgodohavanden konstaterades vara ofullständigt avstämda i samband med delårsrapporten. Efter genomförd korrigerig i samband med granskning har dock rättning skett. Likvida medel på depåkonto i Ålandsbanken har dock ej lagts upp i redovisningen trots våra tidigare påpekanden.

Avstämnings- och periodiseringsrutinerna är i stort behov av förbättring. Vi anser det som rimligt och nödvändigt att kommunen utvecklar rutinerna och hittar en ny struktur för upprättande av delårsrapport samt årsredovisning. Vi har vid flertalet tillfällen tidigare också pekat på vikten av att löpande under året avstämna de väsentligaste delarna av kommunens redovisning.

4 Måluppfyllelse

4.1 Finansiella mål

I delårsrapporten görs en avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts i budgeten.

Finansiellt mål, fastställt i budget 2009	Vår kommentar	Måluppfyllelse enligt kommunens prognos
Kommunens resultat skall uppgå till 2% av totala skatte- och statsbidragsintäkter. Noterbart är att budgeterad resultatnivå för 2009 understiger det långsiktiga 2%-målet.	Prognos för skatter och statsbidrag är 621 mnkr vilket gör att resultat om 12,4 mnkr krävs. Detta långsiktiga mål kan komma att uppnås för helår.	<i>Prognostiserat resultat är 3,2 mnkr vilket skulle innebära att målet ej uppnås. Budgeterat resultat beräknas dock att uppnås.</i>
Kommunens tillgångar skall ha ett planerat underhåll som säkrar dess framtida värde.	Positivt med höjd underhållsnivå vilket indikerar höjd måluppfyllelse.	<i>130 kr/kvm har avsatts för planerat underhåll vilket är en höjning jämfört med tidigare</i>

Årets budgeterade resultat kommer enligt prognosen att klaras. Det långsiktiga resultatmålet om 2 % av skatter och statsbidrag kommer ej att uppnås enligt kommunens prognos. Kommunen anger i förvaltningsberättelsen att det planerade underhållet har höjts vilket är ett steg mot värdesäkring av anläggningarnas värde.

4.2 Mål för verksamheten

Som övergripande mål anges att befolkningen ska öka varje år. Kommunen anger att det finns en uppenbar risk att detta mål ej kommer att kunna uppnås.

Sjukfrånvaron uppgår för de kommunanställda i genomsnitt till 4,1% av arbetstiden vilket är en försämring jämfört med föregående års värde 3,8%.

Nedan följer ett antal förvaltningsspecifika mål och kommentarer om dessa.

Kommunstyrelsen har angett som mål att sjukfrånvaron ska sänkas med 2 arbetsdagar per årsarbetare. Antalet frånvarodagar har sänkts från 5,6 (första tertialet -08) till 5,5 dagar per anställd för det januari-april 2009. Trots sänkningen kan målet bli svårt att uppnå.

Tekniska förvaltningen har som mål att utföra drift av gator och parker utan att förändra planerad skötselnivå. Målet anges inte kunna uppnås p.g.a. de ekonomiska förutsättningarna.

VA-enhetens mål om vattenförsörjning och avloppshantering rapporteras ha uppfyllts hittills under året.

Som generella kommentarer till verksamhetsmålen kan som tidigare påpekas vikten av att årligen mätbara mål finns inom alla verksamheter.

Ett uttalande om måluppfyllelse är inte alldeles lätt att göra då mätbara indikatorer bara finns för vissa verksamhetsområden. Till viss del kan dock delårsrapporten sägas bidra till fullmäktiges kontroll och uppföljning av verksamheten.